

Kilpailumanipulaation vastustamishjelma

Suomen Ratsastajainliitto

Sisällysluettelo

1 Mitä kilpailumanipulaatio on?.....	3
2 Ohjelman tavoitteet	3
3 Säännöt ja sopimukset.....	3
4 Kilpailumanipulaation tilanne/uhkakuva ratsastuksessa	4
5 Koulutus.....	5
5.1. Urheilijat	5
5.4. Liiton muut toimi- ja luottamushenkilöt	6
6 Viestintä.....	6
7 Toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa	7
8 Ohjelman seuranta ja arviointi	7

1 Mitä kilpailumanipulaatio on?

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Yleisesti ottaen kilpailumanipulaatio voidaan jakaa urheilu- ja vedonlyöntiperustaiseen manipulaatioon. Se ilmenee eri lajeissa eri tavoin esimerkiksi kilpailu-, ottelu- tai tulosmanipulaationa.

Tavoitteena voi olla esimerkiksi taloudellinen voitto tai halutun voiton varmistelu.

Kilpailumanipulaation seuraukset vaikuttavat urheilun perusarvoihin kuten ennakoimattomuuteen ja reiluun peliin.

Kilpailumanipulaatio ei koske vain huippu-urheilua, vaan iso osa tapauksista on kohdistunut pienempiin kilpailuihin ja alemmalle tasolle. Kilpailumanipulaatio vaikuttaa kielteisesti sekä urheilun uskottavuuteen, maineeseen että talouteen.

Ratsastajainliiton tärkeimmiksi arvoiksi on määritelty yhteistyö, vastuullisuus ja edelläkävijyys.

Ratsastajainliitto on ollut mukana alusta alkaen koko urheilumaailman Reilu Peli -työssä ja sitoutunut urheilun yhteisiin eettisiin pelisääntöihin. Kilpailumanipulaation vastustamisohjelma on keino vahvistaa ja tehdä näkyväksi lajin parissa toimijoiden etiikkaa.

2 Ohjelman tavoitteet

Euroopan neuvoston kilpailumanipulaation vastaisen yleissopimuksen päätavoitteena on urheilukilpailujen manipuloinnin ehkäiseminen, tunnistaminen ja rankaiseminen.

Urheilutoimijoiden välistä yhteistyötä pyritään kehittämään kansallisesti urheilukilpailujen manipuloinnin torjumiseksi. Tavoitteiden myötä pyritään suojelemaan urheilun rehellisyyttä ja etiikkaa.

Ratsastajainliiton kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteena on vaikuttaa siihen, että kaikki lajitoimijat ymmärtävät, mitä on kilpailumanipulaatio ja sitä havaitessaan tuntevat sen torjuntaan liittyvät toimintaohjeet.

Liiton koulutuksilla ja viestinnän toimenpiteillä ennaltaehkäistään kilpailumanipulaatioon tähtäävää toimintaa. Ratsastajainliitto omalta osaltaan edistää rehellistä kilpailua ja eettisesti kestäväää toimintaa.

3 Säännöt ja sopimukset

Ratsastajainliiton tavoitteena on vaalia puhdasta urheilua sekä taata kaikille jäsenilleen oikeus reiluun ja tasavertaiseen urheiluun. Reilussa ja puhtaassa urheilussa kaikki lähtee kunnioituksesta: puhtain keinoin huipulle pyrkivä urheilija kunnioittaa toisia urheilijoita sekä yhteisiä sääntöjä ja vaalii samalla omaa hyvinvointiaan.

Suomen Ratsastajainliitto ei hyväksy dopingin käyttöä eikä kilpailumanipulaatiota missään muodossa. Nämä periaatteet on kirjattu Ratsastajainliiton yleisiin kilpailusääntöihin ja eri lajien omiin lajisääntöihin.

Yleisiin kilpailusääntöihin on kirjattu SRL:n eettinen säännöstö, johon on kirjattu kielto kilpailumanipulaatioon tai korrupioon syyllistymisestä. Yleisiin kilpailu- ja lajisääntöihin ovat sitoutuneet henkilöt, jotka ovat:

- lunastaneet SRL:n kilpailu-, toimihenkilö- tai valmentajalisenssin
- hevosen vastuuhenkilö sekä ne henkilöt, jotka ovat kilpailleet ko.kilpailussa tai olleet urheilijan tai joukkueen taustahenkilöinä kilpailuissa
- kaikki kilpailutoimintaan osallistuvat jäsenyhteisöt ja niiden toimihenkilöt ja jäsenet
- ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti tai kilpailun järjestäjän erikseen määrittämällä tavalla joka on mainittava kilpailukutsussa
- soveltuvin osin myös muut kilpailupaikalla olevat, kilpailutapahtumaan aktiivisesti vaikuttavat henkilöt.

Lisäksi kilpailuluvan tai toimihenkilölisenssin lunastava henkilö sitoutuu torjumaan kilpailumanipulaatiota ja ilmoittamaan, mikäli hän havaitsee sellaista sekä sitoutuu olemaan lyömättä vetoa omasta kilpailutapahtumasta.

Rangaistavaa toimintaa ovat lopputuloksia ja kilpailutapahtumia koskevat manipuloinnit ja niiden yritykset ja se, jos urheilutoimija ei ilmoita tiedossaan olevasta manipuloinnista liitolle, seuralle tai SUEKille. Lisäksi rangaistavaa toimintaa on vedonlyönti läheisistä kohteista ja urheilutoimijan sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille.

Urheilutoimijoiksi katsotaan:

- urheilijat
- valmentajat
- huoltajat
- muut urheilijoiden kanssa kiinteästi tekemisissä olevat henkilöt
- tuomaristo ja muut kilpailujen toimihenkilöt.

4 Kilpailumanipulaation tilanne/uhkakuva ratsastuksessa

Kilpailumanipulaation riski ratsastuksessa on tällä hetkellä pieni. Lajissa ei ole tullut ilmi kilpailumanipulaatiotapauksia ja vedonlyönnin määrä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti on erittäin pieni. Myös kansainvälinen ratsastajainliitto, Fédération Equestre Internationale (FEI), jonka jäsen Ratsastajainliitto on, arvioi kilpailumanipulaation riskin matalaksi.

Suomalaisiin ratsastusseuroihin ei liity merkittäviä yksityisiä tai kansainvälisiä omistuksia tai epämääräisiä sponsoritahoja. Tietoon ei ole tullut epäilyksiä siitä, että ratsastusta käytettäisiin hyväksi rikollisessa toiminnassa.

Vaikka ratsastusurheilussa kilpailumanipulaation riski on tällä hetkellä matala, on jatkettava työtä ratsastusurheilun säilyttämiseksi reiluna ja oikeuden mukaisena. Tärkeää päämäärän tavoittamisen kannalta on urheilussa mukana olevien henkilöiden sääntötuntemus.

Ratsastuksessa isoin riski kilpailumanipulaation osalta liittyy puolueelliseen arviointiin arvostelulajeissa, joita ratsastuksen parissa edustavat mm. kouluratsastus ja vikellys. Tähän on pyritty vaikuttamaan mm. kilpailusääntöjen yleisen osan eettisellä säännöstöllä, jossa on määritelty se seikat, jolloin toimihenkilön puolueettomuus voi vaarantua. Lähtökohtaisesti vastuu puolueettomuuden toteutumisesta on toimihenkilöllä itsellään. Tunnistaessaan eturistiriitatilanteen, tai tilanteen, joka näyttää eturistiriidalta, toimihenkilön on välittömästi ilmoitettava siitä SRL:n Urheilujohtajalle (tai kilpailuiden aikana kilpailun TPJ:lle).

Kilpailumanipulaation kansallinen uhka-arvio tehdään SUEKin johdolla kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Ratsastajainliitto varautuu ja tekee tarvittavia toimenpiteitä uhkien minimoimiseksi. Liitto on varautunut mahdollisiin manipulaatiotapauksiin ja niiden käsittelyyn.

Tämän kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteena on, että suunnitelmallisilla ja tehokkailla toimenpiteillä riski pystytään säilyttämään mahdollisimman pienenä.

5 Koulutus

Kilpailumanipulaatio ja sen vastaiset toimenpiteet ovat osa Suomen Ratsastajainliiton laji- ja toimihenkilökoulutuksia. Koulutusten keskeisimpinä kohderyhminä ovat toimihenkilöt, urheilijat ja valmentajat. Kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät koulutukset pitää pääsääntöisesti liiton oma kouluttaja kasvokkain, verkkokoulutuksena tai videotallenteen avulla. Koska kilpailumanipulaation vaaraa pidetään matalana, ei erillisiä koulutuksia järjestetä, vaan aihe sisällytetään muihin koulutuksiin.

Koulutustoiminnalla varmistetaan, että keskeiset urheilutoimijat ovat saaneet koulutusta kilpailumanipulaation torjunnasta. Koulutuksissa on huomioitu urheilijan polun eri vaiheet ja kilpailumanipulaation riskit uran eri vaiheilla.

5.1. Urheilijat

- Urheilijoita koulutetaan pääsääntöisesti valmennusleireillä (maajoukkue- ja liittovalmennus).
- Koulutus tapahtuu joko liiton oman kouluttajan vetämänä, tallenteena tai Reilusti Paras - verkkokoulutuksena.
- Koulutussisällöissä on otettu huomioon urheilijan polun eri vaiheet.

5.2. Valmentajat

- Valmentajia koulutetaan tunnistamaan kilpailumanipulaatio eri tasojen valmentajakoulutuksissa.
- Koulutus tapahtuu joko liiton oman kouluttajan vetämänä, tallenteena tai Reilusti Paras - verkkokoulutuksena.

5.3. Kilpailutoimihenkilöt

- Tuomareiden ja muiden toimihenkilöiden koulutus järjestetään lisenssikoulutusten yhteydessä.
- Koulutus tapahtuu joko liiton oman kouluttajan vetämänä, tallenteena tai Reilusti Paras - verkkokoulutuksena.

5.4. Liiton muut toimi- ja luottamushenkilöt

Urheilijoille, valmentajille sekä lajiliiton toimi- ja luottamushenkilöille suositellaan tai veloitetaan Reilusti paras -verkkokoulutuksen tekemistä toimijan roolin mukaan. Koulustoitiminnan vastuuhenkilönä Ratsastajainliitossa toimii Tuula Tella (tuula.tella@ratsastus.fi). Vastuuhenkilö raportoi SUEK:lle muista pidetyistä koulutuksista sekä seuraa koulutusvelvoitteiden toteuttamista.

6 Viestintä

Kilpailumanipulaation torjunta on osa Ratsastajainliiton viestintäsuunnitelmaa. Ratsastajainliitto viestii säännöllisesti monissa eri kanavissa kohderyhmät huomioiden. Liiton kanavia ovat nettisivut, Facebook, Instagram, Twitter ja YouTube. Ratsastajainliiton nettisivuilta löytyy kattavasti tietoa kilpailumanipulaatiosta ja sen torjunnasta. Sivuilta löytyvät muun muassa Ratsastajainliiton Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma ja linkit sekä ILMO-palveluun että SUEK:n verkkokoulutukseen.

Ratsastajainliitto viestii toimijoilleen erilaisilla uutiskirjeillä, joihin kilpailumanipulaatioon liittyvät asiat sisällytetään. Kirjeiden sisällöissä otetaan huomioon erilaiset kohderyhmät muokkaamalla viestin sisältöä aina kohderyhmäkohtaisesti. Tämän lisäksi Ratsastajainliitolla on oma kriisiviestintäsuunnitelma mahdollisten kilpailumanipulaatiotilanteiden varalta. Ratsastajainliiton viestintäpäällikkö Kati Hurme (kati.hurme@ratsastus.fi) koordinoi viestintää kilpailumanipulaation torjuntaan liittyen. Tarvittaessa tehdään viestinnällistä yhteistyötä SUEKin kanssa.

SRL:n kurinpitolaetakunta vastaa mahdollisista rikkomustapauksien tutkinnasta ja koordinoi Ratsastajainliiton viestintätiimin kanssa tapauksen uutisoinnin.

7 Toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa

Jos henkilö havaitsee ratsastuksen parissa kilpailumanipulaatiota, hän löytää aiheeseen liittyvän toimintaohjeen Ratsastajainliiton internetsivuilta www.ratsastus.fi sekä kilpailumanipulaation yhteyshenkilön tiedot (jutta.koivula@ratsastus.fi, puh. 040 716 0831), jotta hän voi raportoida mahdollisista kilpailumanipulaatioepäilyistä.

Tapauksen alustava käsittely toteutetaan liiton sisällä kilpailumanipulaation yhteyshenkilön toimesta. Käytännössä tämä tarkoittaa saatavilla olevien tapahtumatietojen keräämistä.

Kaikista tapauksista ilmoitetaan SUEKin tutkintapäällikölle. Tapauksista ja yhteistyöstä käydään keskustelut liittojen kanssa tapauskohtaisesti. Tässä kohtaa sovitaan asiasta tiedottamisesta, rooleista ja vastuista. Kts. Kriisiviestintä.

Tarvittaessa SUEK vie asian kansallisen yhteistoimintaryhmän (National platform) käsiteltäväksi. Poliisi päättää mahdollisista rikostutkinnallisista toimenpiteistä ja SRL:n kurinpitolautakunta kurinpidollisista seuraamuksista.

Ratsastuksen kansainvälisen liiton Fédération Equestre Internationalin (FEI) ohje kilpailumanipulaation estoon löytyy osoitteesta: <https://inside.fei.org/fei/cleansport/be-true>

8 Ohjelman seuranta ja arviointi

Kilpailumanipulaatiotilannetta seurataan vuosittain ja SRL:n toimisto pitää tilastoa mahdollisista tapauksista tai epäilyistä.

Jatkuvassa seurannassa, toiminnan suunnittelussa ja viestinnässä huomioidaan:

- Järjestö nimeää vastuuhenkilön ja henkilövaihdoista tiedotetaan SUEKia.
- Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi vuosikertomuksessa.
- Ohjelma on esillä ja siitä sekä sen toteutumisesta viestitään.

Yhteystiedot

Suomen Ratsastajainliitto ry, www.ratsastus.fi

jutta.koivula@ratsastus.fi

kati.hurme@ratsastus.fi